

Spis treści

Spis treści.....	3
Wykaz skrótów	7
Wstęp	9
Rozdział I	
Znaczenie, funkcje oraz kwalifikacja gospodarstwa rolnego w świetle dyrektywy Unii Europejskiej oraz ustawodawstw krajowych państw wspólnoty jako instrument realizacji wspólnej polityki rolnej	13
1. Wspólna Polityka Rolna w zakresie kwalifikacji gospodarstwa rolnego w krajach Unii Europejskiej.....	13
2. Ewolucja modelu Wspólnej Polityki Rolnej.....	15
3. Sposoby kwalifikacji pojęcia gospodarstwa rolnego w ustawodawstwie Unii Europejskiej.....	24
4. Pojęcie gospodarstwa rolnego w ustawodawstwie wewnętrznym państw członkowskich.....	31
5. Harmonizacja ustawodawstwa polskiego do wymogów UE	33
Rozdział II	
Źródła dziedziczenia gospodarstw rolnych	37
1. Geniza źródeł dziedziczenia gospodarstw rolnych	37
1.1. <i>Powszechne czy szczególne zasady regulacji dziedziczenia gospodarstw rolnych</i>	39
1.2. <i>Funkcje szczególnych uregulowań w zakresie dziedziczenia gospodarstw rolnych</i>	40
2. Źródła dziedziczenia w Austrii.....	41
2.1. <i>Ratio legis przepisów szczególnych dziedziczenia gospodarstw rolnych w Austrii</i>	42
2.2. <i>Zakres obowiązywania federalnej ustawy austriackiej (<i>Anerbengesetz</i>)</i>	44
2.3. <i>Zakres obowiązywania ustawy karyńskiej</i>	45
2.4. <i>Zakres obowiązywania ustawy tyrolskiej</i>	47
2.5. <i>Stosunek ustaw szczególnych dziedziczenia gospodarstwa rolnego do ogólnych przepisów prawa spadkowego ABG</i>	48
3. Źródła dziedziczenia gospodarstw rolnych w Niemczech.....	48
3.1. <i>Dziedziczenie gospodarstw rolnych w świetle BGB</i>	48
3.2. <i>Dziedziczenie gospodarstw rolnych na podstawie federalnych przepisów szczególnych</i>	50
3.3. <i>Dziedziczenie gospodarstwa rolnego na podstawie przepisów krajów związkowych</i>	52
3.4. <i>Stosunek BGB do przepisów szczególnych dziedziczenia gospodarstw rolnych</i>	53
4. Źródła dziedziczenia gospodarstw rolnych we Francji.....	54
5. Źródła dziedziczenia gospodarstw rolnych w Belgii.....	55
6. Źródła dziedziczenia gospodarstw rolnych w Luksemburgu.....	56
7. Źródła dziedziczenia gospodarstw rolnych w Hiszpanii.....	56
8. Źródła dziedziczenia gospodarstw we Włoszech	58
9. Źródła dziedziczenia gospodarstw w państwach skandynawskich	60
9.1. <i>Źródła dziedziczenia gospodarstw rolnych w Danii</i>	60
9.2. <i>Źródła dziedziczenia gospodarstw rolnych w Finlandii</i>	61

Rozdział III

Gospodarstwo rolne jako przedmiot spadku 63

1.	Kryteria uznania gospodarstwa rolnego za przedmiot spadku.....	63
2.	Kryterium wartości gospodarstwa.....	64
3.	Kryterium dochodowości gospodarstwa.....	65
4.	Kryterium formalne.....	69
5.	Kryterium obszarowe.....	70
6.	Kryterium pochodzenia gospodarstwa.....	72
7.	Kryterium funkcjonalne.....	72
8.	Kryterium gospodarstwa rodzinnego.....	73
9.	Pozostałe kryteria.....	73

Rozdział IV

Sposoby dziedziczenia gospodarstwa rolnego..... 77

1.	Dziedziczenie gospodarstwa rolnego na podstawie ustawy.....	77
1.1.	<i>Dziedziczenie ustawowe gospodarstwa rolnego w Austrii.....</i>	<i>77</i>
1.2.	<i>Dziedziczenie ustawowe gospodarstwa rolnego w Niemczech.....</i>	<i>79</i>
1.3.	<i>Dziedziczenie ustawowe gospodarstwa rolnego w Belgii.....</i>	<i>81</i>
2.	Dziedziczenie gospodarstwa rolnego na podstawie testamentu.....	82
2.1.	<i>Dziedziczenie testamentowe gospodarstwa rolnego w Austrii.....</i>	<i>82</i>
2.2.	<i>Dziedziczenie testamentowe posiadłości ziemskiej w Niemczech według przepisów BGB.....</i>	<i>83</i>
2.2.1.	<i>Sposoby ustanowienia prawa przejęcia niepodzielonej posiadłości ziemskiej przez jednego spadkobiercę.....</i>	<i>85</i>
2.2.2.	<i>Ustanowienie spadkobiercy przez faktyczne przekazanie posiadłości ziemskiej do prowadzenia za życia spadkodawcy.....</i>	<i>86</i>
2.2.3.	<i>Kwalifikacje spadkobiercy dziedziczącego posiadłość ziemską.....</i>	<i>87</i>
2.2.4.	<i>Dziedziczenie na podstawie testamentu według ustawy północnoniemieckiej.....</i>	<i>88</i>
2.2.4.1.	<i>Gospodarstwo małżeńskie jako przedmiot spadku.....</i>	<i>91</i>
2.2.4.2.	<i>Sytuacja prawna przyswajającego małżonka.....</i>	<i>92</i>
2.3.	<i>Dziedziczenie testamentowe gospodarstwa rolnego w Belgii.....</i>	<i>94</i>
2.4.	<i>Dziedziczenie testamentowe gospodarstwa rolnego w Luksemburgu.....</i>	<i>94</i>
2.5.	<i>Dziedziczenie testamentowe gospodarstw rolnych w Hiszpanii.....</i>	<i>95</i>
2.6.	<i>Dziedziczenie testamentowe gospodarstwa rolnego w Danii.....</i>	<i>99</i>
3.	Umowy dotyczące spadku.....	100
3.1.	<i>Umowa o spadek.....</i>	<i>101</i>
3.1.1.	<i>Umowa o spadek w prawie austriackim.....</i>	<i>101</i>
3.1.2.	<i>Umowa o spadek w prawie niemieckim.....</i>	<i>102</i>
3.1.3.	<i>Umowa o spadek w prawie hiszpańskim.....</i>	<i>103</i>
3.2.	<i>Darowizna na wypadek śmierci.....</i>	<i>103</i>
3.3.	<i>Umowa przekazania gospodarstwa rolnego następcy.....</i>	<i>104</i>
3.4.	<i>Uprzywilejowane dziedziczenie posiadłości ziemskiej w wypadku kontynuowanej wspólności majątkowej.....</i>	<i>107</i>

Rozdział V

Spadkowe gospodarstwo rolne jako przedmiot ochrony własności rolniczej 111

1.	Pojęcie własności rolniczej.....	111
2.	Cele i funkcje własności rolniczej.....	114
3.	Cele ochrony własności gospodarstw rolnych.....	114
3.1.	<i>Interes właścicieli gospodarstw rolnych.....</i>	<i>115</i>
3.2.	<i>Interes publiczny.....</i>	<i>116</i>
4.	Szczegółone sposoby ochrony spadkowego gospodarstwa rolnego.....	121
4.1.	<i>Zasada niepodzielności gospodarstwa spadkowego.....</i>	<i>123</i>
4.2.	<i>Podstawa obliczenia wielkości splat.....</i>	<i>134</i>

4.3. Odroczenie realizacji splat.....	139
4.4. Splaty wyrównawcze.....	140
4.5. Utrzymanie wspólności spadkowej.....	145
4.6. Praca w gospodarstwie rolnym jako kryterium przyznania własności gospodarstwa.....	149
4.7. Rozwiązania o wynagrodzenie za pracę członków rodziny.....	150
4.8. Sytuacja prawna przeżyającego małżonka.....	152
4.9. Alternatywne formy ustania wspólności spadkowej.....	153
4.10. Prawo pierwokupu współspadkobierców gospodarstwa rolnego w razie działy spadku.....	155
4.11. Prawo do rucbowania.....	156

Rozdział VI

Ewolucja dziedziczenia gospodarstw rolnych w prawie polskim..... 159

1. Zasady dziedziczenia gospodarstw rolnych do roku 1990.....	159
1.1. Dziedziczenie gospodarstw rolnych w okresie 1945-1963.....	159
1.2. Dziedziczenie gospodarstw rolnych w okresie 1963-1964.....	163
1.3. Dziedziczenie gospodarstw rolnych w okresie 1964-1971.....	167
1.4. Dziedziczenie gospodarstw rolnych w okresie 1971-1982.....	174
1.5. Dziedziczenie gospodarstw rolnych w okresie 1982-1990.....	178
1.6. Dziedziczenie gospodarstw rolnych od 1990 roku.....	182
2. Dziedziczenie gospodarstw rolnych w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 31 stycznia 2001 roku.....	195
3. Stwierdzenie nabycia spadku, w skład którego wchodzi gospodarstwo rolne.....	201

Zakończenie.....205

Bibliografia.....219